

Referat despre povestirea Cealalta Ancuta scrisa de Mihail Sadoveanu

Inclusa in volumul Hanu-Ancutei (1928), povestirea Cealalta Ancuta este alcatuita dupa un "scenariu cu aventuri de "muschetar"" (C. Ciopraga, Mihail Sadoveanu. Fascinatia tiparelor originare), pastrand ecouri din literatura cu haiduci parcursa de autor in adolescenta, dar si din baladele populare vitejesti.

Cealalta Ancuta este povestirea unei iubiri care iese din limitele ordinii sociale stabilite.

Ienache coropcarul, naratorul, ii introduce pe ascultatori intr-un timp si spatiu ale aventurii, timp si spatiu ritualizate prin inscrierea in ceremonialul povestirii. El povesteste o intamplare spectaculoasa din "vremea veche". Todirita Catana, eroul povestirii, "om frumos si indraznet", indragostit de sora unui mare vornic, scapa din turnul Goliei, unde sub paza isi astepta sfarsitul, si rapind-o pe duduca Varvara (ce fusese trimisa de fratele ei la manastire) se pierde in lume.

Naratorul condamna indrazneala razesului, se arata scandalizat de intamplare, dand vina rapirii Varvarei pe intelegerea dintre hangita ("cealalta Ancuta") si Todirita Catana. In fapt, Ienache a participat fara voie la rapire. El a fost martorul prinderii lui Todirita de strajeri, a avut stiinta de evadarea lui si i-a iesit in cale lasandu-se ajutat de acesta fara sa stie initial cine este, s-a aflat la han in momentul stabilirii planului, si in cele din urma a indrumat slujbasii agiei pe un drum gresit.

Naratorul, insa, se preface inocent, distantandu-se critic de intamplare, mirandu-se emfatic de masinatiile Ancutei; el este acuzator si nu intelege misterul faptelor: "De sfatuit s-au sfatuit ei langa horn, dar o femeie nu poate pune la cale asemenea fapte. De la Ancuta am aflat tarziu dupa aceea ca acel misel ar fi scapat cu duduca Varvara in tara ungureasca. Si-atunci iar am banuit-o ca ar fi fost cu stiinta ei. Am fost eu, capitane Neculai si comise Ionita, multa vreme mahnit pentru asemenea blastamatii..."

Finalul aventurii depaseste limitele explicabilului, naratorul nefiind cre-ditabil pana la capat.

Todirita Catana este un personaj baladesc, realizat cu mijloacele eposului popular; portretizat prin intermediul unui slujitor al agiei, el apare exceptional prin forta si vitejia sa: "Calul fuge in goana si el sta in picioare in sa. Ridica sacul de orz in mana dreapta. Bate ca un berbec cu capul, si pe cine-l paleste il da jos fara suflare". In alta secventa, el se autocaracterizeaza drept natura pasionala: "Pentru o dragoste pot sa-mi dau viata si tineretele mele".

Sub masca personajului-actor se ascunde prozatorul ca participant afectiv la experienta eroului, detasandu-se de punctul de vedere al personajului-narator.